

487605

VIII. ÉVFOLYAM 6. SZÁM.

ÁRA 10 LEI.

CLUJ, 1939. OKTÓBER

GARABONCIÁS

ILLUSZTRÁLT SZATIRIKUS ÉLCLAP

Megjelenik minden hónap tizenötödikén.

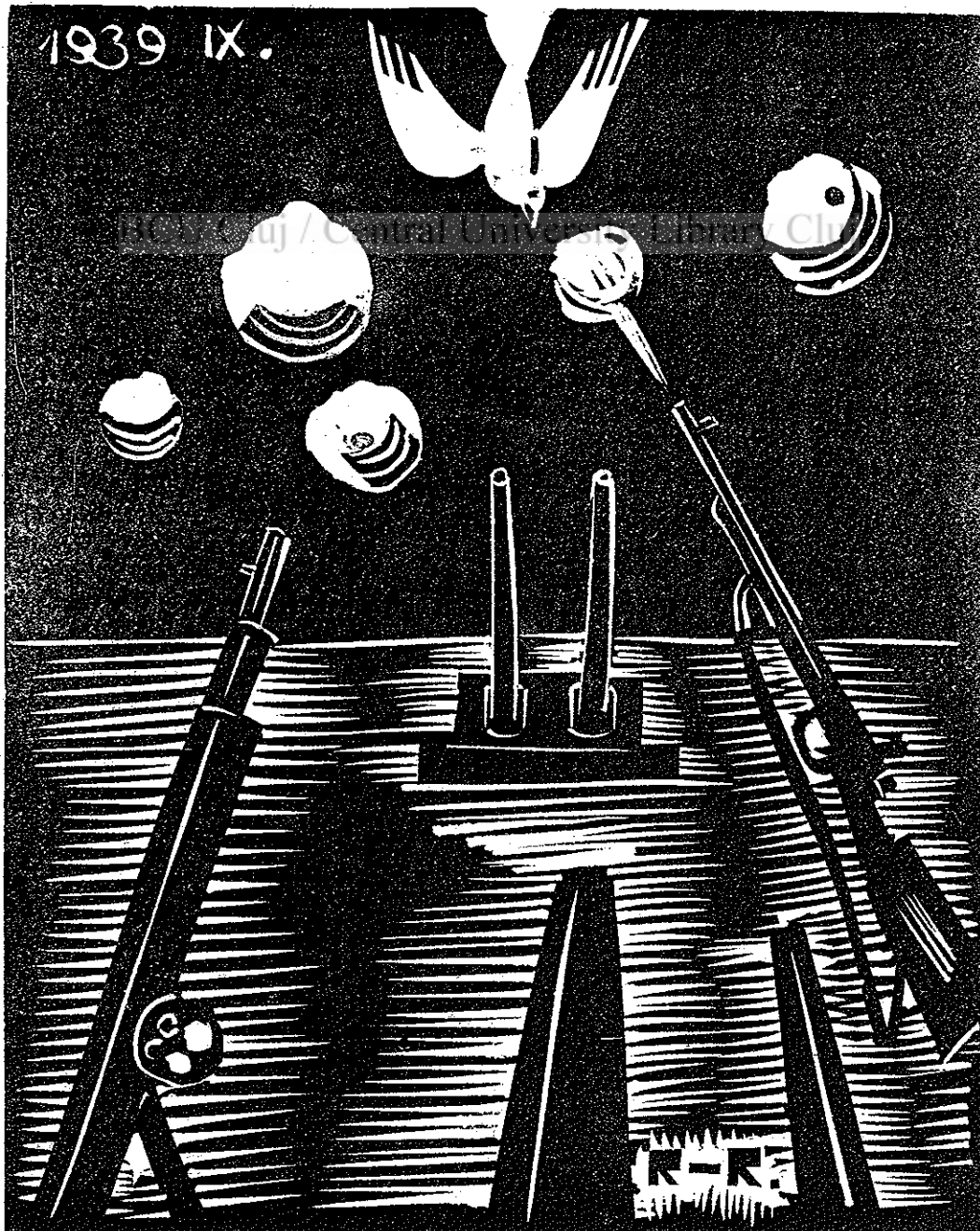
Törvényszéki lajstromozási szám: 4469-1938. (Dos. No. 94 S. III. Trib. Cluj)

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
CLUJ, Str. Dávid F. 3. II. Em.

Felelős szerkesztő és kiadó:
BORONKAI LAJOS

Évi előfizetés: Magánosok 150,
cégek 250, nagyvállalatok 500 Lei.

Aktuális sportág: békegalamb-lövészet

(Reschner linorajza és metszete)

Dandy Bandi

időszerű rigmusai

Feleségem, mint szuverén hatalom,
Választ kér, hogy melyiket is akarom;
Békét vele vagy háborút ellene,
Mely esetben nagyot nőnöm kellene!
Mi tagadás, nehéz ebben dönteni,
Harci tűzre még olajat önteni,
Keztyűt dobni nagyhatalom ölébe,
Fegyvert dugni komitácsi övébe...
Hányom-velem hát a nehéz helyzetet,
Kerülgetem a harci nyelvezetet
És úgy mondom szordinósan csendesen,
Mindenféle harci láztól mentesen:
Ide figyelj, nagyepéjű galambom —
S itt szerényen lejjebb viszem a hangom —
Válaszom se igenlő, se nemleges,
Álláspontom már egészen semleges...

**Nincs szebb cipő
olyan árban mint a**

POPULÁRBAN

Calea Regele Ferdinand 10.
(Údvarban!)

**Női, férfi és gyermekcipő,
szandál, szandalett
record árban!**

TUKORI-FOGÁSZAT új hehysége,
melynek vezetője a kitűnő kezű Tüköri-
bácsi, május 1-től a Str. N. Iorga 2 sz.
alatt van, a New-Yorkkal szemben.

— **VIGYÁZZON!** Mert Kozák Ist-
ván bőrüzletét áthelyezte főpostával szem-
beni helyéről a Piața Mihai Viteazul 14.
szám alá, hol legértékesebb minőségben
vásárolhat bőr és talpárukat. Olcsó napi
árak.

Garantált és pontos
ÓRÁK, MODERN ÉKSZEREK

BORGOVÁN-nál
Strada Memorandului 9.

Hacsek és Sajó

(Az erdélyi ágból)

Írja: BORONKAI LAJOS

Hacsek (bejön és leül a nagyablakhoz):
Pincér!

Pincér (loholva jön): Ásszolgája, Hacsek
úr! Hozhatok valamit?

Hacsek (előkelően): Hozzon egy Jer-
zsabinkát!

Pincér (rosszalóan): Ugyan már, Hacsek
úr! Ez egy szolid lokál!

Hacsek: Na és? Jerzsabinka meg egy
lengyel pálinka!

Pincér (még rosszalóbban): Ja úgy! No
azt pláne nem hozhatok, Hacsek úr!

Hacsek (dühös): És miért nem, maga
Rasputyin?

Pincér: Mert mi szigorúan semlegesek
vagyunk, Hacsek úr!

Hacsek: Dinnye van?

Pincér: Hogyne! Van többféle! Egy
szép kosályit?

Hacsek: Hozzon egy kisadag tökölyit,
dupla maggal!

Pincér (bámul): Tökölyit... dupla mag-
gal?... Ilyen dinnye nem létezik,
Hacsek úr!

Hacsek: Ki beszél itt dinnyéről?

Pincér: Hát miről?

Hacsek: A magjáról, fiam! A tök mag-
járól!

Pincér: Sajnálom, Hacsek úr, de mi a
magot kidobjuk s csak a húsát szer-
virozzuk!

Hacsek: No lám! A kis húsevők! Ne-
kem azonban hozzon egy szép adag
tökmagot!

Pincér (sértődötten): Tökmagot nem tart
egy belvárosi lokál, Hacsek úr!

Hacsek (a pincér fejét fixirozva): Pedig
van itt eléggé tök, maga kis ütődött!

Pincér (önéretesen): Mi az, hogy ütődött,
Hacsek úr!

Hacsek (flegmával): Tökkel ütődött, fiam!
Pincér (dühösen elrohan)...

Sajó (izgatottan jön és leül Hacsekhez):
Mondja, Hacsek, hol kell feljelenteni
a rémhir terjesztőket?

Hacsek: A rendőrségen, Sajókám! Kit
akar feljelenteni?

Sajó (kajánul): A házigazdám!

Hacsek: Ne mondja! És milyen rémhirt
terjesztett?

Sajó: Azt, hogy elsején kidob a laká-
somból!

Hacsek: És az magának rémhir, Sa-
jókám?

Sajó: Na hallja! Hát kinek rémhir, ha
nem nekem? Háborus télviz idején
kirepülni a lakásból!...

Hacsek: Az nem büntetendő, Sajókám!
Mondjon valami mást!

Sajó (mohón): Hát akkor itt a bitang
Simek!

Hacsek: Mit csinált!

Sajó: Beleszólt a háborus felek dolgába!
Hacsek: Hogyhogy?

Sajó: Ugy hogy éppen benyitott hoz-
zánk, amikor a feleségem letepert és
a mellemre térdelt!

Hacsek: Na és a Simek?

Sajó (kiköp): Ahelyett, hogy nekem se-
gitett volna, egyszerűen beleszólt a vi-
szályba!

Hacsek: Mit mondott?

Sajó: Azt mondta pimaszul, hogy „üsd,
verd, csak szeresd!”...

Hacsek (flegmával): Hát az semmi!

Sajó (dühösen): Mit? Uszítani egy
dühös asszonyt, amikor ugyanis ő van
felül?

Hacsek (röhög): Jójó, de ütött-e erre
föl az asszony?

Sajó: Hogy ütött-e? Mint az ismétlődő óra!

Hacsek: Na és ha a Simek nem biz-
tatja, akkor talán nem ütött volna?

Sajó (rezignáltan): Hát ezt alig merném
eskü alatt állítani...

Hacsek: No lájja, maga pupák!... Inkább
azon töjje a fejét, hogyan lehetne
megélni!

Sajó (elmereng): Tudja mit, Hacsek?
Csapjunk fel háborus menekülteknek
egy szigeten!

Hacsek (mohón): Mond valamit! De
milyen szigeten?

Sajó: Noná, majd a napoleoni szigeten!

Hacsek: Hát?

Sajó: Hát tesszem azt, Mármrosszigeten!

Hacsek: Nem jó! A tatám onnan szár-
mazik!

Sajó: Mondja már! És a nagytatája?

Hacsek: Az Tarnopolból.

Sajó: Na látja pupák! Az enyim meg
Drohobichből! Holnap indulhatunk!

Hacsek (öpreng): Nem lehet, Sajó, nem
tudunk lengyelül!

Sajó: Mbach! Hát a szigetek talán
tudnak?

Hacsek: Gemacht! Mehetünk!

Sajó: Várjon, várjon! De hol az uti-
költség?

Hacsek: No hallja! Egy ilyen biztos
üzlethez? Akármelyik pénzember be-
száll manapság ilyen prima boltba!

Sajó: Például?

Hacsek: Például a maga kedves felesége!

Sajó (mélán): Az én feleségem... ő
egyezzen bele abba, hogy én elmenjek
hazulról?... És még ő finanszírozza
ezt a szomorú vállalkozást?... Hát az
ki van zárva!

Hacsek (kajánul): Megtört szívvel bár,
de megteszi. Pláne ha megígéri neki,
hogy nem jön többé vissza!...

Sajó (dühösen): Hát akkor vissza az
egész, Hacsek! Nem megyek sehová!
Ézt az örömet nem gönnölöm annak
a bestiának!...

Garabonciás konferánsza:**A mai élet arcáról...**

Hölgyeim és uraim, higgyék el, nehéz dolog ma konferálni valami derűs dologról. Olyan kevés derűs dolog jut ki a polgárnak a mai csataidőkben, hogy szinte nem létező valamiről kellene beszélni. Valami olyanról, amiről már szinte elszoktunk, csak úgy halványan emlékszünk rá a multból... a derűs, megelégedeti, békességben szemlélődő emberről, aki volt és mivé lett?...

A bonhomiaról, a szelid jóemberi ösztönökről és megnyilvánulásokról, az emberszeretetről, a meglévő értékek megbecsüléséről... Szóval minden olyanról, ami nincs meg vagy kiment a divatból a mai csataidőkben...

Bizony nehéz ma, akár a szívhez, akár az értelemhez beszélni, borsót a falra dobogálni, a pusztába kiáltozni, levegőbe beszélni és ebbe nem belefáradni...

Es amikor erről elmélkedem, városunk életének két furcsa és mégis rokonszenves figurája jut eszembe. Az egyik a nehezen boldogult, de örökvidám Bolond Sándor volt, aki antik szalmakalapja és vörösbe csapzó bajusza alól hatalmasakat kaeagott a járókelők arcába, anélkül hogy egy szót is szólt volna... Kacagni tanította az embereket, ingyen és adómentesen, na és szemléltetően: a saját ábrájával!...

Roppant okos és filozófikus ember volt ez a Bolond Sándor, aki mindig és mindenben, ázva vagy fázva egyként jó

nagyokat tudott kacagni a világ arculatán és berendezkedésén. Mintha csak azt akarta volna mondani a hangos kacagásával, hogy: persze ti azt szeretnétek, derék emberek, hogy siránkozzak nektek egy darab kenyérért, vagy dühöngjek a dolgok állásán!... Hát azt ugyan nem éritek meg, kedves felebarátaim! Én kacagok és végig kacagni fogok!...

A másik rokoszenves egyéniség az a beretás és cekkeres asszony, aki már a beszédre helyezi a fősúlyt. És pedig a lázadás és panaszos beszédre. A legforgalmasabb utcákon, két-háromszor is végigsiet, senkire rá nem néz, de hadaró, panaszos, magas hangnemben mindenkihez beszél és beszél... Közben siet, söt rohan, mint maga az értelmetlen, meghibbant, eltorzult mai élet.

Noshát a mai logikátlan, valószínűtlen életünknek valahogy így fest az arca. Ilyen értelmetlenül, bolondul és szélsőségesen, mint a „just is“ kacagó néhai jó Bolond Sándor s a panaszosan hadaró cekkeres asszony...

Nem találjuk mélyebb értelmét, értékét és súlypontját a mai életünknek. Nem bírjuk már idegekkel az ésszerűtlenségek, következetlenségek mindenünnen ránkzúduló zuhatagát... Az élet mai arca értelmetlen, brutális és elviselhetetlen nekünk, úgy mered ránk idegenül, mintha valami gázmaszkába gyömöszölték volna, hogy elriasszanak vele és tőle...

— Aszongya az asszon müt vasárnap vernyadóra, jólösz cihölödnyi a zágybul, mörhogy valami égitámadás lösz afulu ellön...

— Huj aki hétsillaga vagon! — riadok föl és ugrok bele a zördögböt nadragomba, mörhogy kiaföne mögyön bönyári főherbe a röpiülő gép-madár ellön... Azután gyorsan bele azöreg gyesznöbör csizmámba, oszt usgyi a kösségházára...

— Ággyistön pájmkás jörögelt! — köszönök rá a mögriadt tanácsra, mörhogy élükön a nyúl-szivü bírósógorral ugy citöráztak a zasztal körü, hogy meg a pipa is reszkölött afoguk között...

— Mia főendő, Vancsik sógor? — föszi föl a jedzőur — mörhogy kend cukszifirer vót a zigazi világháboruba, oszt ösmeri a röpiülő gépmasinák észjárását!...

— Átvöszöm a komandót! — vezénylöm nyugodtan, oszt letöszöm magam a bírósógor székebe, mörhogy ő csak káplár vót, oszt tuggya mia rögula.

— Előszöris — kérdöm — honnan gyün az égitámadás, oszt ki látta a gépsárkánt?

A kisbírósógor áll elő jó pityókosan, hogy aszongya a Lopikás cigánnal most gyünnek a lagziból Bivallepéndrül... Hát amint monögetnek dalszóval a zországoton, ögyszöcsak ékölön farkasbömbölést hallanak akukuricásbul, mire acigán föl a kortéfare!...

— Halt! — vágok közbe. Miköze afarkasnak az égitámadásó?

— Közélebb mönök — mongya a kisbírósógor, — hát csak látom, hogy ögy főnenagy denövér madárforma terpöszködik a lögázolt kukuricásba, oszt cudarul ugattya akét nyakignadrágos zsvánt, aki gázmacskával a zarcán csak kapaszkodik a ménkünagy denövér hátára...

— Csont! — szólok rá asogóra, mörhogy ökkora hazugságot a zöregapám se hallott. Ámde, hogy acigán is váltig bezonykodott ahátamögött hogy ögyvót, hát — mondok — folytassa!

— Nöki ömberelöm magamat, oszt rájuk szólok: — imigyön a kisbírósógor — hogy gyerünk csak mezökar okából a kösségházára, a csunya madárral ögyetembe!... Hát a két nyakignadrágos csak elröhögi magát a gázmacska alatt:

— Nono, öregöm! Münk katonai pislóták vagyunk, oszt ne prézsítájon kend, mert olan égitámadást rittyöntünk ezzöl a sárkánmadárral afulu ellön, hogy arrul kódul!...

— No több se köllött neköm! Uccu a cigánnal ögyütt afulu erányába, háha mögelözzük a sárkánmadarat a kártevésbe...

— Halt! — intöm le akisbírósógor — kido-bolni: mindön épkezláb embör kaszakapára, oszt föl a háztetőkre! A zasszonnép mög jóvizös szalmával nöki a-kömöncének, hogy olan füstje lögyön, mint a gözgépnek!...

— Node nömis gyütt a sárkánmadár még maig se égitámadást csinányán!... Csak a prüszkölést hallottuk afulu fölött, ahogy dohogott a nagyföne füstöl!...

Én mög dicséretöt kaptam a megyétül, hogy aszongya ezöntül mindönhol igy köll bänni a sárkánymadarakkal... (—kai)

Jó ruha nagy előny, — nagy megtakarítás!

KERESSE FEL

SILBERGER elitszabóságot

Str. Regina Maria 10 szám alatt!

MODERN — MEGBIZHATÓ — JUTÁNYOS

SALON FODOR NŐI ÉS FÉRFI FODRÁSZAT

Tartós ondolás legújabb villanygéppel, továbbá áram nélküli géppel, teljes garancia mellett és jutányosan. — Vas- és vizondolás, manikür. Speciális babaklinika. Babafejekben teljes választék. *Colea Marechal Foch 2*

Madarat tolláról — Farkast barátjáról!...

Tordai feketeautós bandita-rokon felel a cikkünkre a delikvens Potemkin-gyáros helyett — Koncz János a neve, enyves a körme, mert gyalupadon reparálja a tordai erkölcsöket — Melleleg pedig suttyomban „irigál” az Árnycosszékben...

— Második közlemény. —

Mult számunkban közérdekű és tényeken alapuló cikket hoztunk *Farkas Istvánról* a tordai *Matuskáról*, aki bomlott agyával ugyan még nem vonatokat robbant, hanem a szépen alakuló és iskolapéldának szolgálható tordai magyar népközösségi életet próbálgatja fenébe furni azért, mert ez az öntudatos népközösség nem volt hajlandó vezérévé ütni ezt a félbemaradt tanítót és konfár fazakast, hanem közveszélyes ténykedései miatt egyszerűen kivette magából.

Sem a tordai, sem a kolozsvári sajtó nem mert kikezdeni ezzel a közveszélyes és agyafurt félkótyával, aki bicsokkal dolgozik a gyengébbek és denunciacióval az erősebbek ellen. A magyar sajtót pedig így terrorizálja le: „*Ellenem akarnak irni? Hát ügyeljenek, hogy meg ne üssék a bokájukat, mert én pesti intérsre dolgozom ezen a vidéken!*”... Ugyanakkor pedig államellenes vádakkal denunciaciója érdekellenlásait a román hatóságok előtt!

Noshát csekélységem nem ijedt meg sem a bicsoktól, sem a pesti intéstől, sem pedig a denunciaciótól, hanem amikor ez az agyafurt széltoló már annyira ment a vakmerőségében, hogy a magyar népközösség alakuló gyűlésén — a megalkulás elgáncsolása céljából — még az új román alkotmányt is kritizálni merészelte, sőt eljárást is indított ellene, — szükségesnek tartottam én is, hogy ezt a közveszélyes figurát segítsem lefricskázni a tordai közélet nyakáról.

Nem az első eset, hogy egy-egy bátor purifikációs cikkemnek kellő visszhangja támadt a közvéleményben és kiadós megcsaholása az alvilágban. Csak természetes, hogy *Farkas István* megfujta ellenem a tordai alvilág riadóját. Kezet rá emelni nem mertek, mert tudják rólam, hogy ha köldökre célzok, akkor oda is találok. Biróságához fordulni ellenem, aki ellen eddig mindenki minden sajtóperben elvesztett, ugyancsak meddő lett volna, mert a román bíróság sajtóperben sohasem ítél el igazmondó újságírókat. Nos tehát az ottani sajtóhoz fordultak ellenem, nem ugyan az állításaim megcáfolása és tiszta jószándékaim megdöntése, hanem *bevallottan*: „a tordai előfizetőim megapasztása céljából”...

A megkölöntött *Farkas* először a régi komoly és tárgyilagos „*Aranyosvidék*”-et próbálta körülnyalni egy cikk irányában — sikertelenül. Majd hátrább az udvaron állongáló „*Árnycosszék*” környékezte meg a kellő újságpapírral felszerelten. Nos itt már nem olázkodott hiába, mert hiszen éppen rólam volt szó, aki két évvel ezelőtt levakartam a tordai közletről ennek a lapnak egyik kótyagos szerkesztőjét, aki éppen ennek a *Farkas Istvánnak*, éppen oly közveszélyes cimborája volt és egy-két cikkem nyomán eltszított *Tordáról*, ahol sértett hiúságból és anyagi érdekből együtt robbantották a fíztesseges köz munkát *Farkas Istvánnal*.

Ebben a gyanusszagú *Árnycosszékben*, amely akkori törvényellenes kiutasításom idején ilyen címmel parentált el engem, az elbocsátott kisebbségi mértéköket és fízstakező sajtómunkást: „*Végre megszabadult az ország Boronkai lapszerkesztőitől!*” — hát ebben az újságfélében most egy vastagbetűs féloldalos cikk jelent meg ellenem, „*Koncz János*” aláírással „óvatos duhaj” módra próbál engem a „garabonciás” névelemzással amugy felülről lekezelni, sőt pimaszul meggyanusítani, „nagyon érdekizű és közérdeken kívül álló” cikkeim miatt... És miután én csak „bajcsináló, rémlöveg és vihardémon”, (szerintük előkelően „daemon”) vagyok, hát azt tanácsolja, hogy

„ne csináljak *Tordán* több erköcsi hullát, hanem irjak inkább másról, például a híres tordai malacról, amely úgy megy a vályunak, (vagyis háttal! Szerk.) mint a „*Garabonciás*” a tordai eseményeknek. Azzal a különbséggel, hogy a malac felhizik, az utóbbi pedig lefogy. (Tekintettel az előfizetők számának az apadására)”.

Encsem-bencsem, *Heltmann Ervin* ur, a „fajmagyar” szörkesztő *Koncz János* nevezetű asztalossegéd úján megleckéztet engem és magyaros(?) lovagiasággal az ottani szépszámú előfizetőimet igyekszik kapacitálni, hogy apasszák meg a számukat és akkor hátha éhenpusztul egy szókimondó, szegényen is a közérdeket szolgáló magyar újság!...

Hát megnyugtatom magát, *Heltmann Ervin* ur, a magyarság kenyere

csendesesen kérődző és ügyesen lapuló sváb renegát barátom és üköm-lelköm, hogy a maga utasítására egyetlen tordai előfizetőm sem vonta el filléreit tőlem. Sem magyar, sem román, de még becsületes sváb sem, aki egy kurtaszivarért soha nem lett renegát és nem próbál le-bunkózni egy becsületes sajtómunkást a kötelesség posztján.

A cikk írójához, helyesebben aláírójához, *Koncz János* asztalossegédhez nincs semmi szavam. Nem azért mert asztalossegéd, hanem azért, mert fegyvertársa *Farkas Istvánnak* és édes öccse a néhai *Koncz tordai fekete autósbanditának*, akit *banditátársa, Somogyi a koncon való osztzkodás közben benzinnel leöntött és felgyújtott!*...

Azt hiszem, belátja *Heltmann* szerkesztő ur az *Árnycosszékben*, hogy derék védencük, *Farkas István* ilyenén fegyverbarátaihoz és moralistáihoz nekem nem lehet szavam. Ezekkel csak bratyizzon maga, óvatos duhaj kollégám, a tordai közérdek számlájára!...

Boronkai Lajos

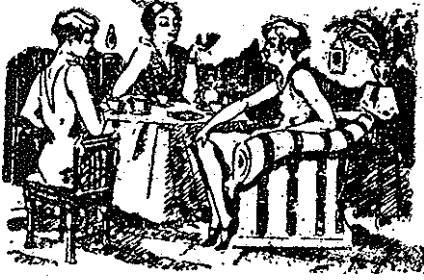
PÁRBESZÉD

- Tudod te, hogy a nők sokkal nagyobb fájdalmat bírnak el, mint a férfiak?
- Honnan tudjam?
- Kérdezd meg a feleséged cipészét!

PETROLEGGÉR
HAJZSÉZT
MEGSZÜNTETI A KORPAZAST
MEGELŐZI A HAJHULLAST

Emáncypálné csevegése

— Gudbáj, drágáim, egyhangulag tiltakozunk a lengyel nők ukmukfuk felosztása ellen, mielőtt őket annak rendje módja szerint, külön és egyenként meg nem hódították!...

— Némlich az a körülmény, hogy a férjeik szárazon és vizen olyan rapid módon behódoltak, még nem jelenti azt, hogy a kedves feleségeik is feltétel nélkül meg vannak hódítva!... Ez így tulságosan egyszerű és szerfőltött praktikus volna, ámde egyáltalán nem meríti ki a nőhódítás történelmi kellékeit!...

— Ugyanis — hogy túlmessze ne menjünk — az első nőhódítás párezer év előtt a közismert Ádám és Éva között zajlott le a paradicsom kertben, na és akkor is kistült, hogy a szegény Éva is csak azért volt oly könnyen meghódítható, mert ő maga is hódolni akart!... Máskülönben a Mister Adam, az első gentleman, h'ába feszengett volna előtte jólszaboti frakjában akár itéletnapig!... Mert innen van az a vérbeli spanyol közmondás is, hogy könnyű a Kait tánchavinni, ha maga is táncolni akar!...

— Noshát, igen tisztelt hódítók, hátrább az agyarakkal, akarom mondani az agarakkal, magyarul mondva shokking!... Tessék csak kitarlóan Rómeomódra a létrákon mászkálni és Cyránomódra viaskodni és verseket faragni, akkor lehet szó a kívánt eredményről a nők körül!... Na de így hatra-vakra, azt már nem! Nye pozvolim! — ahogy a lengyel mondja...

— Ilyenformán csak a szegény Sabinőket lehetett elintézni annakidején, amikor is egy sereg marcona harcos egyszerűen a nyeregbe kapott közülök egyet-kettőt és elvágta!... Csakhogy akkor még nyíllal löttek az emberek és nem ismétlő puskával!... Ámde már ezután a csodaszép Rozgonyi Cicelle hetykén vágta oda az őt tüzesen ostromló Zsigmond királynak, hogy: Hohó, nem divat már nyíllal löni, mint felséged ifjú korában!... Azután meg a gyönyörű Madáme Recamier ostroma és bevétel is hosszú hónapokig tartott, amíg aztán sikerült az ostrom a lovagnak s a bevétel a Madámenak!...

— Nohát élek a gyanúperrel, hogy a jóvérű és gyorskezü lengyelkék is aligha hódolhattak be teljesen ennek a kurta ostromnak és még sok borsot fognak törni a délceg hódítók orra alá!... Merthát nem elég csak kapni, hanem adni is kell valamit!... Na nem?... (—kai).

Májér Tóni külvilági lapmágnás

ujabb csinytevése a „Jóestét“-ben. — Egyelőre ötnapi betiltás és ami még jöhet, a katonai behívó rendelet hamis leközléseért! Van-e szüksége a magyarságnak egy ilyen Májér-lapra?

Májér Tóni félbemaradt nyomdász, majd korcsmáros, később könnyű zongorista s végül lapkiadó „felelős szerkesztésében“ megjelenő „Jóestét“ című vicc-napilap, részben tudatlanságból, másrészt pökkendi betyárkodásból, már nem egy balhét engedett meg magának, hol az állam, hol a magyarság, hol pedig magánosok számlájára.

A legmeglepőbb a dologban, hogy a letűnt párturalmak idején az ilyen stiklijeit mindig szerencsésen megúsza! Még az ellene emelt számos írásgalmazási sajtópererek zuhanó féltéglája alól is ki tudott bújni olyformán, hogy vagy „kiegyezett“, vagy pedig lapjában lovaggá ütötte a lepocskondiázott áldozatokat. Ezzel magyarázható az, hogy amíg tintakulijainak éhbérekét (külső cikkíróinak 40 lejelet) fizet, csekély hétévi fennállása alatt súlyosan megmilliomosodott s csak a legutóbb jó másfélmilliót kéjlakot építhetett magának a Donát-uton.

Az egész szériában én vagyok a legkellemetlenebb embere neki, aki — az ő erkölcsi és szellemi berendezkedésének, valamint a volt „Zsidó Julcsa“ bordélyházi sógorságának ismeretében — már a kezdet kezdeté óta nyomon követem, amíg a kisebbségi sajtó közéletből az aradi kocsmájába vissza nem ugrasztom. Engem nem tudott leszerelni, sem szépszóval, sem utcai támadással, sem megvesztegetési kísérletével, sem pedig ellenem emelt három sajtóperével, amelyek közül másfelet már eddig elvesztett. És a többit is elfogja veszíteni, mert az én igazságom ellen nem lehet pert nyerni s mert a román független bíróság sajtóperben soha nem ítél el igazmondó újságíró.

És itt álljunk meg egy szóra! A kisebbségi sajtó — úgy a magyar, mint más nemzetiségű — nem térhet napirendre az ilyen ártó machinációk felett! A kisebbségi sajtó felháborodással tiltakozik az ellen, hogy köteleesség tudását és lojalitását egy nagy elterjedésű kisebbségi napilap lelkiismeretlenjei — egy Májér-Fischer-Walter fajmagyar triász ilyen arcátlanul kompromitálhassa!

A kisebbségi sajtó tisztességes része nem fog nyugodni addig, amíg az illetékes hatóság ezt a senkinek nem kívánatos és csúfjában erköcstelen sajtóorgánumot azonnali és végleges hatállyal be nem tiltja! Bizonyítékokkal szolgálhatunk, hogy ezt nemcsak a mostani kriminális tényével, hanem „ex offo“ megérdemelte volna anélkül, hogy a gonosztevést bárki is mártíriummal össze tévesztette volna!

BORONKAI LAJOS

Még él Moskovits és Társa!

Minden háziasszony vigasztalása,
Még él a jó Moskovits és Társa,
Tehát van még a jobbsorsban remény,
Van még olcsó Primusz, üveg, edény.
A doktorok pénzért veszik ki a vakbelét,
Moskovitsék ingyen teszik be a főzöbelét,
Sőt ki is kúrálják a beteg Petroluxát,
Ha füsttel, korommal fújja ki a szusszát.

MOSKOVITS és TÁRSA

üveg, edény, háztartási cikkek
új üzlethelyisége

Piața M. Viteazul 17. — Benzinkuttal szemben!

Korunk két barátja

Petrolux és Primusz,
Nehéz rá a rimusz,
Jól főz, rosszul kormoz,
Vigye el a cirnos!
Vigye Zeiler úrhoz,
Az ilyen bravurhoz
Ő ért a legjobban,
Egyet-kettőt koppan
S Petrolux és Primusz
Szép kéklángra lobban!...

ZEILER mester

gyorsfőzőt garanciával javít és kéklángosít

(Iparkamarával szemben. Saroktól az első üzlet!)

Megnyílt az „Elisée“

Calea Regele Ferdinand 12 sz. alatt.

Divat fehérneműk, keztyűk, harisnyák, broschok, klipszek stb.
legmodernebb és legizlésebb kivitelben!

Játszanak bizalommal

Loteria de Stat

COLECTURA OFICIALA-nál

Főelárusító hely: CLUJ, Regina Maria 46

Színház és Mozi

Színházunk új szezonja

Valljuk be őszintén, hogy a világesemények mai szörnyű kataklizmájában a legkomolyabban féltettük ezidei színjatszásunk sorsát. Ugyanúgy, mint a légúriben vergődő békegalambét az elvadult szenvedélyek infernális zárótűzében...

Hála a Gondviselésnek és színházvezetőink bátor és céltudatos munkájának, különösképpen pedig a mi színházi közönségünk komoly gondolkodásának, — ebbeli aggodalmunk nem vált valóra. Színházunk teljesen megnyugtató előjelek között megnyitotta kapuját s a közönség — vallási és nemzetiségi különbség nélkül — a megszokott tömör sorokban fődol naponként a művelődés és enyhítő szórakozás hajlékába, amely az édes anyanyelv muzsikájával, hozsánájával hirdeti nekünk a békét ezen az ősi földön...

Aki pedig — akár kishitűségből, akár pedig kicsinyes kényelmi vagy szűkkeblűségi okokból ezidén még nem állt be ezekbe a sorokba, vagy talán eddig állandóan távol maradt, — az most a legkomolyabban szálljon magába és eszméljen rá arra a nagy igazságra, hogy a mai szörnyű kataklizmában csak két ház maradt számunkra: az Isten háza és a Színház. Az egyik hitbéli megnyugvást s a másik a híven megőrzött népiségünk enyhítő öntudatát jelenti, amelyet az utódoknak csorbitatlanul átadnunk kell! Ez pedig az egyedüli és legfőbb tétele, sőt dogmája minden népközönségi gondolatnak, megnyilvánulásnak.

Ami pedig a szintársulatunk ezidei összetételét jelenti, — bár a helyzeti és anyagi okok miatt nagy változások történtek benne, — nyugodt lelkiismerettel állíthatjuk, hogy minden műfajban teljesen megállja a helyét, sőt egyes posztokon hafározott fejlődést mutat. Amit prózában és operettben eddig láhattunk, az határozottan ezt bizonyítja.

Egyet minden esetre el kell ismernünk, hogy a színház rátermett vezetősége ezidén is megtett és megtesz minden lehető az erdélyi világhíres színjátszás színvonalának megtartására, a magyar nyelvkultúra iteni ősi hagyományainak megőrzésére.

A főbbit azután magának a közönségnek, mindenkinek kell megtennie, aki a magyar színjátszás sorsát és jövőjét nemcsak a szívében, hanem a lelkiismeretén is kell, hogy viselje.

Unicum a képed...

Unicum a képed, tiszta unicum,
Festményed se lehet más csak Unicum,
Unicum-keretbe foglallak hát Téged,
Unicum-keretben gyönyörű az Élet...

Kicsi szobád falán Unicum-festmények,
Csak így szép az élet, szebbek a remények,
Legfeljebb a spájzban kisebb lesz a készlet,
Amíg letelik a negyven lejes részlet!...

„UNICUM“
kép, képkeret és szőnyeg lera-
kat szenzációs részletakciója

heti 40 lejes részletfizetés,
garancia nélkül!

Ci u j, Calea Marechal Foch 5/a.

Telefon 29-65

Új irány
a fényképezésben

Friedmann Ernő

fotóművész
és gyermekspeciálista

Str. Regina Maria 46, I. Em.

(Porufiu-palota)

Hol a hangulat mostanában?

A

Regál-bárban

Világvárosi műsor

Elsőrangú zenekar

Reggelig nyitva

Szolid árak!

„RIO“ MOZGÓ (a volt Munkás-mozi) / példátlan fellendülése

A volt munkás-otthon helyiségében működő Munkás-mozi éveken át amolyan harmadrangu „garasos“ mozi volt, garasos műsorral és még garasosabb vezetéssel. Nem tudott és talán nem is akart versenyre kelni az akkori milliomos mozi-szakmában.

Egy szép napon azonban új vezető teremt a mozi élén, hogy megbirkózzék nemcsak a vaskos konkurrenciával, hanem a munka-módszer vaskalapos nehézségével is. És a rokonszenves, kitűnő modoru Marcella ur, az új bérlő és igazgató, — híven állta termetéhez — sorra legyűrte a nehézségeket és pompás, modern mozivá fejlesztette alig néhány év alatt ezt a reménytelennek látszó üzemet.

Ezt úgy csinálta Marcella igazgató, aki különben kitűnő nyomdász — tagja a szakmának s üres óráiban még ma sem veti meg a rotációs-gépet, — hogy az eddigi garasos moziárakat megtartotta, ámde ezzel szemben elsőrangú gépfelszereléssel és jobbnáljobb filmekkel látta el a moziát fokról-fokra. Elsősorban a csodaszép, magas és egészséges teremre, annak kifogástalan berendezésére és szellőztetésére alapozta a számítást, az alacsony helyárat s az állandóan kitűnő filmek mellett.

A közönség jönni és cserélődni kezdett. Mind nagyobb tömegekben és mind jobb rétegekben és ma már az időközben nevet cserélt „Rio“-mozgó Kolozsvár legjobb közönségét vallhatja magáénak. Ezredesek és családjaik járnak ma a Rio-moziba, a féláron élvezhető dupla műsorra. Ez pedig nem túlzás, mert a Rio-mozi helyárai — bár a többi mozikkal azonos és horribilis napi taxát kell a kincstárnak befizetnie, — mégis csak félárak a többi mozik helyáraihoz képest.

És mialatt a többi mozik siránkoznak a kétszeres helyárai mellett, azalatt Marcella ur az ő féláraival nyugodtan mosolyog, bölcsen fizet és türelmesen vár. Közben pedig nem enged. Sem a félhelyárból felfelé, sem pedig a jó és dupla műsorból lefelé! A közönsége pedig egyre növekedik számban és egyre javul nivóban... Marcella ur azt vallja, hogy nem muszáj okvetlenül és minél gyorsabban megmilliomosodni a mozi-szakmában... Azt mondja, a kenyeret megtudja keresni a nyomdában s egy kis vaját rá a moziban... A fő, hogy az egészség és moziműsor jó legyen!...

(-kai)

MAI IDŐK

A tata azt mondja délben:
— Gyerekek, akinek nem kell ebédre hús, az kap öt lejt!

A gyerekek belemennek, mire vacsora előtt azt mondja a tata:

— Gyerekek, aki nem adja vissza az öt lejt, az nem kap vacsorát...

Fejlődő Kolozsvár

Az új „Viorelia” drogéria

A Piața Unirii és Memorandului-utca sarkán, volt Schultz-virágüzlet helyén egy grandiózus üzleti portál állítja meg a járókelőket. Fodor Viorel ur drogériája nyitott itt meg olyan pazar berendezéssel, amely bármilyen világvárosban is közfelfűnést kelte és iparművészeti szempontból is méltó arra, hogy „Kolozsvár legszebb üzlete” legyen.

A közönség részéről a legnagyobb elismerést érdemli meg Fodor Viorel droguista, nemcsak a közismert megbízható kereskedői rutinjáért, hanem azért a finomult műizlésért és áldozatkészségéért, amellyel ezt az üzletet megcsinálta.

Ma, amikor minden kereskedő, — még a miliomos is — szinte fázik minden esztétikai és műizlésbeli áldozattól, befektetéstől, — akkor Fodor Viorel, aki bizony közel huszévi munkával sem szerzett milliót, most egy könnyed gesztussal hozta meg ezt a hatalmas áldozatot a szakmai reputációja érdekében.

A berendezést és portált egyébként a kis Berkovics Mór iparművész és műasztalos tervezte és alkotta meg, akinek Eminescu-utcai műhelyéből már sok remekmű került ki, ugy üzletberendezésben, mint műbutorban.

Az új Viorelia-drogéria berendezése és portálja újabb bizonyítéka e kiváló iparos művészi érzékének és tervező zsenialitásának. Reméjük, hogy még néhány ilyen műalkotást fogunk látni a kis Berkovicstól a sok kolozsvári összetakolt és izléstelen üzleti portál helyén.

Európa-kávéház és étterem

Jó Jenei Misi a „Belvedere” hegyi-mulató s a Regina Mária-utca 6. szám alatti téli étterem tulajdonosa valami meglepetésszerű újításról állandoan gondoskodik a vendégei számára. Most a fent említett belvárosi büffé-éttermét alapos megrenoválással és megint csak jókora befektetéssel zenés kávéház-étteremmé alakította át.

Jenei Misi, mint kipróbált és vérbeli szakember, nagyon jól tudja, hogy a mai büteli időkben nem jó a vendéget az éttermi asztal mellett zene nélkül hagyni a háborus gondolatai között, mert elkekeredik és megszövik. Azért tehát megszerezte a kitűnő Jónás jazz-zenekart, a nagy éttermi étlapot s a büffét leépítette s most kényelmes, tágas kelyiségben egy-egy jó flekkent és más egyéb hirtelen-sültet, pompás bablevest, olcsó és finom bort és páratlan feketekávé szervizot a vendégnek és reggelig tartja nyitva nagyszerűen bevált lokálját.

Új szisztemáját így indokolta meg nekünk, az ő páratlan nyugalomával és rendíthetetlen bonhomiómájával: „Miert menjen a vendég egyetlen estén három helyre: vacsorázni, azután feketézni, végre zenét hallgatni és táncolni, — mikor mindezt egy helyen is, nálam megteheti egy füst alatt és garántált kivitelben”.

És mi nyugodtan hozzátehetjük — bár ő szerényen elhallgatta — hogy nagyon olcsón, tisztán és elsőrangú kiszolgálás mellett. Mert Jenei Misi erre tökéletes garancia.

„Elysée” új női divatüzlet

Városunk új üzlet-remekeinek revüje során nem hagyhatjuk figyelmen kívül az új „Elysée” női divatfelnemű és más női divatickek (sálak, övek, kesztyűk, harisnyák, broszok, klipszek) pazar választékával felszerelt üzletet, a C. Regele Ferdinand 12 szám alatt, a Golyával szemben.

Ezt a remek kis üzletet két fiatal, fess kereskedő nyitotta meg a napokban s aki az üzlet külső és belső berendezését látja, az azonnal tisztában van Tauber úr és Társa személyi berendezkedésével, finom izlésével és szakértelmével. Az üzlet olyan benyomást kelt, mint egy finom és meghitt női budoár, amelynek finomult szépézőkü lakónője a legújabb nagydívat minden lehelletszerű és keresett holmiját, csecsebusóját válogatta volna össze, a női szépség és finomság nagyobb dicsőségére.

Itt tényleg megvalósult az a mondás, hogy nézd meg a gazdát és megtudod, mi lehet az üzletében. Már maga az üzletnév „Elysée” is nagyon szerencsésen megválogatott elnevezés, ami tudvalevőleg a mesebeli szépségű elysium-ku boldog hangulatát s a benne való részesezés vágyát fejezi ki.

És ez stimmel is, mert aligha van nő, sőt férfi, aki az „Elysée” kirakatában látható rózsaszínű lehelletkombiné lágy simítáát ne áhítaná.

Club-kávéház

(A volt Ujságíró-Club helyén)

Nem csodáljuk, hogy Smilovits ur a kávéház megalapítója és tulajdonosa, az uriember inomult izlésével és üzleti érzékével a kezdetől fogva ragaszkodott a nagymultu New-York étterem eme páratlanul szép és egészséges helyiségéhez. Pedighát ez a pompás helyiség a boldog békeidők óta senki kezében nem volt rentábilis, bár vérbeli szakemberek kezelték is.

Smilovits ur nyilván úgy gondolkozott, hogy ha ő Intim-Club néven tudott — kellő áldozatkészséggel és munkával — hatalmas forgamu üzletet csinálni, holott akkor csak a vékonypénzü kishivatalnokok és sportfiuk részére alkotott meleg és barátságos otthont, sőt menedéket, — hát akkor hogy ne lehetne rentábilis üzletet csinálni a város, sőt az ország egyik legszebb helyiségéből, a New-York étterméből?

És amikor ez Ujságíró-Club a vezetők hozzá nem értése miatt már veszendőben volt és minden más ember elfutott volna ettől a vállalkozástól, Smilovits ur a legnagyobb nyugalommal tette bele munkáját, pénzét és uri klubházát csinált a kimondottan „peches” lokálból. Hogyan csinálta, azt senki sem tudja, csak látja, hogy ma már a mindentudó bohémek mellett a város és vidék legjobb közönsége, faji és vallási különbség nélkül, a Club kávéházban szürcsöli a feketéjét, játsza a römijét vagy hallgatja kitűnő zenekart.

Smilovits ur pedig — háboruban és békében — egyre fejleszti a lokált. Ezidén pompás biliárdtermet és új klubfotel-áthuzatot volt bátor a közönsége rendelkezésére bocsátani.

Varieté Palais de Danse

(A volt Edison-mozi helyén)

Az öreg jó Edison, ha élne és élni akarna, most bizonyára ott ragadna a róla elnevezett mozi pazarul berendezett és átalakított helyiségében, amelyből máról-hólnapra és meseszerűen „Palais de Danse” varieté bontakozott ki olyan pompás műterekkel, amilyen csak a tulajdonos Koncz Rezső műépítész kipróbált izléséből telhetett ki.

A helyiség most két részből áll: a volt tágas előcsarnokban van a terített asztalos büffé és borozó, nagyon szolid árákkal, míg a tágas és nagyszerű mozi terem, kényelmes páholyokkal és körbefutó családi asztalokkal, a varieté-előadások s a közönségtánc céljait szolgálja.

Amolyan univerzális szórakozó és mulatóhely az új „Palais de Danse”, amelynek élvezetes műsora, jó zenéje, tökéletes táncparkette van, azonfelül pedig elsőrangú konyhája és nagyszerű bora van, — mindez pedig teljesen hozzáférhető, polgári árban, amely utóbbi mélyen alatta jár a más hasonló lokáljaink árainak. Itt mindenki megtalálja a maga kellemes szórakozását: aki csak falatozni és fröccsözni óhajt, az a büffében, aki vacsorázni, borozni és táncolni akar, az megteheti előadás előtt a nagyteremben, aki pedig mulatni akar, az mulathat a kényelmes páholyokban az előadás alatt, sőt azután is.

Az új „Palais de Danse”, bár a szkeptikusok nem jósoltak neki nagy jövőt, mégis kitűnően befutott és közkedvelt, olcsó szórakozó helye lett Kolozsvárnak.

A új Darvas-vendéglő

A nagyhid melletti Elian-palota mögött, páratlanul előnyös és diszkrét fekvéssel, teljesen új és elegáns berendezéssel nyit meg a Darvas-vendéglő és étterem. Az új helyiség ugyanis valósággal „oda rug ki a Szamosra”, amiként a kedves és tágas terrásza is, mint egy fiumei vagy velencei tengerparji hangulatos kiskocsmá.

Ennek a nagyogó fistaságu és pompás konyháju vendéglőnek szerencsés kigondolója és tulajdonosa Darvas ur, aki a szakmát nagyon jó helyen, a kitűnő s ma már közismert Borbáth Józsi és remekkezü felesége gasztronómiai egyetemén tanulta. Na és hogy jól megtanulta, azt ennek az új vendéglőnek minden egyes berendezési tárgya, butorzata, konyhai felszerelése és adminisztrációja élénken bizonyítja.

Ámde legjobban bizonyítja ezt a feladott ételek ize és minősége, léggondosabb elkészítési módja, valamint a fajborainak hozzáértő megválogatottsága és ami ma mindennél fontosabb: az árak családias szolidasága, sőt a feladott adagokhoz képest meglepő olcsósága.

Mind ezekből kitűnik, hogy Darvas ur diszkrét uri vendéglőt, amolyan budai kiskocsmát akart csinálni és akogy a közönsége naponkénti felvételéből látjuk, ez sikerült is neki. Örömmel állapíthatjuk meg, hogy az a jóakarát, áldozatkészség amit ez a rokonszenves fiatal vendéglős az üzletébe befektetett, kellő visszhangra talált a közönségünk körében, amely máris „felkapta” ezt a remek kiskocsmát.

Újdonság! Síkk! Elegancia!

Petres és Pollák

női és férfi készruháiban!

Piața UNIRII 18.

Külön méretosztály!

Rekord árak!

Record árak!

Vásároljanak szerencsés „Arora“ sorsjegyet a

Banca de Credit Comercial S. A.

főelárusítónál. CLUJ, Piața Unirii 20.

(?) MIÉRT szomorodik és idegeskedik (?)

KIVÁNCSI A JÖVŐJÉRE? NYUGTASSA MEG MAGÁT! — Mindenről felvilágosítást és tanácsot kap. — Sorsa és jövője mindenkit érdekel. Mindent megtudhat tehát, ha felkeresi a felsőbb körökben is elismert IZABELLA asztrografológus (jós) nőt. — Vidékre levélben válaszol, (7 lej bélyeg). Mindenki elragadtatással beszél róla, s számos elismerő levél és köszönetnyilvánítás bizonyítja a zseniális grafológusnő eddigi eredményeit. Igazi feltárási központ! — Belügyminiszteri engedély. Személyesen fogad minden d. u. 2-9. Cluj, str. Ilie Măcelar 9. — „Park“ szanatórium közelében.

Tűzifát

LEGJOBBAT,
LEGJUTÁNYOSABB
ÁRBAN CSAK

MUNTEANU-nál

rendelhet

Cluj, Cal. Reg. Ferdinand 52. Tel. 34-45

Egy nagy esemény!

1939 október 15-én

A IV-ik osztály húzása

A sorsjegyeknek TÖBB MINT FELE nyerő lesz:

2	nyeremény	à	6 MILLIO	Lei
20	"	"	1 MILLIO	Lei
20	"	"	400.000.—	Lei
120	"	"	100.000.—	Lei
400	"	"	40.000.—	Lei
100	"	"	20.000.—	Lei
200	"	"	10.000.—	Lei
4.000	"	"	6.000.—	Lei
40.000	"	"	3.200.—	Lei

64 000 minimális nyeremény.

250.— LEIVEL azok is résztvehetnek a húzáson, akik a jelen sorsjáték elején nem játszottak. — Kérjenek az elárusítóhelyekről felvilágosítást.

Állami Sorsjáték